

Raport privind activitatea Direcției comerț, prestări servicii și alimentație publică (DCPSAP) pentru anul 2021

Direcția are misiunea de a implementa politicile de stat în domeniul comerțului în teritoriul municipiului Chișinău, în limita competenței funcționale, de a analiza situația și problemele din domeniul comerțului, de a elabora strategii, de a monitoriza calitatea actelor normative.

I. Notificarea privind inițierea activității de comerț

Întru executarea prevederilor Legii nr. 231 din 23.09.2010 cu privire la comerțul interior, cu modificările ulterioare, odată cu instituirea Resursei informaționale în domeniul comerțului în baza Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise (SIA GEAP), de către DCPSAP au fost întreprinse acțiuni întru implementarea soluției de ghișeu unic în domeniul comerțului, comercianții având posibilitatea de a alege modul de depunere a notificării privind inițierea/încetarea activității de comerț pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii amplasate pe teritoriul municipiului Chișinău și anume:

- **off-line** (fizic) la ghișeul DCPSAP. Timpul de procesare a notificărilor și emiterea unei decizii (acceptare/refuz) constituie în mediu 15 minute,

- **on-line** prin intermediul portalului guvernamental unic al serviciilor publice <https://servicii.gov.md> sau a ghișeului unic pentru gestionarea actelor permise (SIA GEAP, <https://actpermisiv.gov.md>). Timpul de procesare a notificărilor și emiterea unei decizii (acceptare/refuz) constituie maxim 3 zile lucrătoare.

Astfel pe parcursul anului 2021 au fost examinate **16607** notificări privind inițierea/modificate/încetarea activității de comerț fiind eliberate **5398** înștiințări de recepționare a notificărilor privind inițierea activității comerciale, **963** înștiințări de modificare a datelor, **3729** înștiințări de încetare a activității și **6517** înștiințări de refuz.

Din numărul total de notificări, au fost depuse **on-line 14753** notificări de inițiere/modificare/încetare a activității comerciale. După examinarea notificărilor depuse au fost recepționate **8236** și respinse **6517** cu indicarea motivului întemeiat.

Pe parcursul anului au fost recepționate notificări privind inițierea activității de comerț pentru **4558 unități noi**, inclusiv: **2542** de comerț (**655** magazine specializate), **513** de comerț ambulant, **403** alimentație publică și **1099** prestări servicii, **1** piață. **239** unități noi deschise sunt amplasate în suburbii.

Din numărul total de notificări privind inițierea activității de comerț depuse pe parcursul anului **408** sunt ale deținătorilor de patentă și **120** ale persoanelor fizice ce desfășoară activitate independentă.

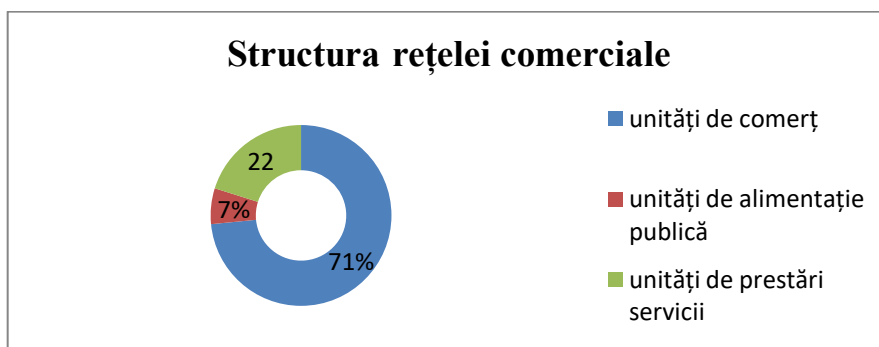
În conformitate cu datele din registrul electronic de evidență a Direcției, la 01.01.2022 în municipiul Chișinău rețeaua unităților comerciale constituie **31922 (anul 2020 - 31935)**, dintre care:

- **22744 (23176)** unități de comerț (inclusiv **4187 (4815)** unități de comerț ambulant);
- **38 (37)** piețe;
- **2258 (2006)** unități de alimentație publică;
- **6920 (6716)** unități de prestări servicii.

Totodată **1321 (1191)** de unități sunt amplasate în suburbii.

În municipiul Chișinău activează autorizat **65** centre comerciale, case de comerț, magazine universale, **107** super și hipermagazine, **4519** secții comerciale, **1277** magazine alimentare, **4130** magazine nealimentare, **2667** depozite, **3446** gherete, inclusiv în străzi – **1158**, în teritoriul piețelor – **1132**, în Piața Centrală **917** și de prestări servicii **239**, unități de comerț ambulant **4815** (anexa nr.1, și nr.2).

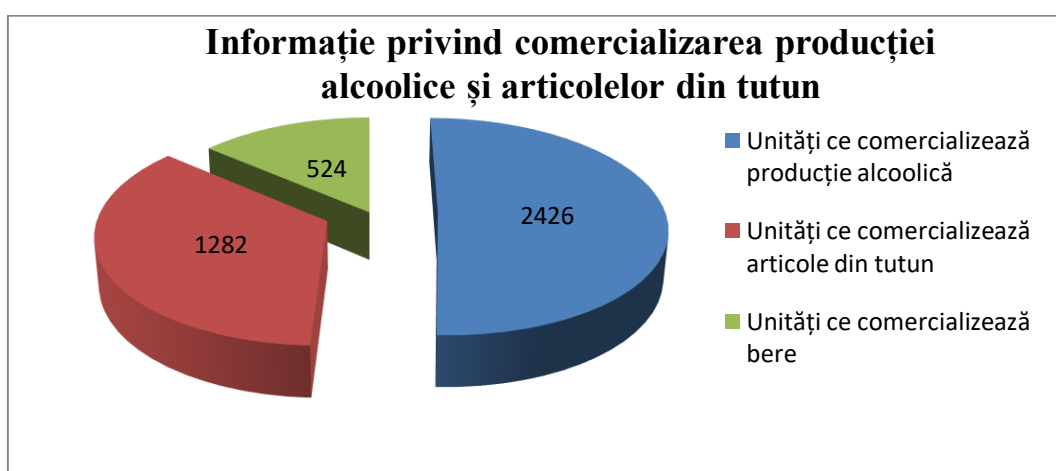
Din numărul total de unități comerciale **5754 (6072)** sunt deținători de patentă și **698 (722)** persoane fizice ce desfășoară activitate independentă.

O tendință pozitivă se urmărește în dezvoltarea comerțului electronic, extinderea numărului de magazine on-line (în anul de referință au fost notificate **219** magazine on-line). La moment în municipiu activează **634** (514) magazine on-line și **284** (256) intermedieri în comerț.

Din numărul total de unități comerciale și alimentație publică dețin dreptul de comercializare a:

- producției alcoolice – **2426** (în 2020 - 2430);
- articolelor din tutun – **1282** (inclusiv gherete 76), în 2020 – **1402/207**);
- berii - **524** (în 2020 – 590).

Din numărul total de notificări privind inițierea activității de comerț depuse în anul 2021, au solicitat activitatea întreprinderilor cu program de muncă prelungit **218** (185) (inclusiv non-stop **156** (**119**) unități de comerț, alimentație publică și prestări servicii. În total în oraș activează **1515** (1479) (inclusiv non-stop **156**) unități cu programul de lucru vizat.

Pe parcursul anului agenților economici le-au fost acordate **10700** consultații și ajutor metodic în chestiunile ce țin de competența secției referitor la documentele necesare și modalitatea de depunere a notificărilor privind inițierea activității de comerț.

După recepționarea notificărilor au fost arhivate **16607** dosare.

Au fost excluse din baza de date în total **3954** notificări și autorizații de funcționare, conform cererilor depuse de către agenții economici și în baza listelor prezentate de preturile de sector, administrațiile CC și piețelor.

În scopul *menținerii și asigurării evidenței rețelei unităților de comerț* din mun. Chișinău, inclusiv asigurarea extragerii informațiilor/rapoartelor după anumite criterii și *întru asigurarea unui schimb de date eficient* în procesul operării cu notificările privind inițierea activității de comerț și/sau a emiterii actelor permissive între alte sisteme și resurse informaționale ale autorităților publice cu atribuții în domeniul comerțului (Cadastru, Fisc, CSP, ANSA, etc.), a apărut necesitatea interconectării sistemului informațional în domeniul comerțului al Primăriei municipiului Chișinău e-Autorizație cu Sistemul Informatic Automatizat de gestionare și Eliberare a Actelor Permissive (SIA GEAP) gestionat de către AGE, prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect.

Astfel, în contextul modernizării sistemului informatic al Primăriei municipiului Chișinău în domeniul comerțului e-Autorizație, în perioada de referință au întreprins acțiuni în vederea interconectării sistemului informatic e-Autorizație cu SIA GEAP, inclusiv elaborate:

- **Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului Informatic „e-Autorizație”**, aprobat prin decizia CMC nr. 15/13 din 28.12.2021;

- **Conceptul tehnic al Sistemului informatic destinat implementării ghișeului unic al PMC pentru eliberarea autorizațiilor de funcționare/recepționare a NIAC e-Autorizație**, aprobat prin ordinul nr. 36 din 20.12.2021.

Totodată, pe parcursul anului au fost:

- oferite consultații și suport metodologic (telefonic) reprezentanților primăriilor din suburbii referitor la depunerea NIAC, prevederile cadrului legal în domeniul comerțului.

- organizată la **09.12.2021**, ședința de lucru convocată de viceprimarul de ramură cu participarea reprezentanților Ministerului Economiei și Infrastructurii, Agenției de Guvernare Electronică, Direcției generale administrare fiscală Chișinău și factorilor de decizie ai primăriilor orașelor, comunelor, satelor, din componența municipiului Chișinău (**14__ reprezentanți**). În discuție au fost puse problemele abordate de către autoritățile APL ale orașelor, comunelor, satelor din componența municipiului Chișinău, privind:

- recepționarea, de către Direcția generală economie, comerț și turism, a Notificărilor de inițiere a activității de comerț pentru unitățile comerciale amplasate pe teritoriile administrate de către primăriile locale;

- aspecte privind gestionarea taxei pentru unitatea comercială;

- utilizarea Resursei informaționale în domeniul comerțului instituită în baza Sistemului Informațional Automatizat de Gestionare și Eliberare a Actelor Permisive (SIA GEAP).

Informație referitor la acumulările la buget

Conform competențelor atribuite, Direcția anual examinează structura rețelei unităților comerciale din mun. Chișinău, înaintând propuneri de modificare/completare a deciziei cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a taxei locale, prezentând Direcției generale finanțe calcule ale acumulărilor la bugetul municipal, ținând cont de datele deținute de Registrul electronic de evidență al rețelei unităților comerciale.

Ca rezultat a recepționării notificărilor privind inițierea activității de comerț, veniturile la bugetul local de la taxa locală pentru unitățile comerciale și/sau prestări servicii în anul 2021 constituie **164152,6 mii lei (100,3%)** sau cu **22405,9 mii lei mai mult decât în anul 2020 (141746,7 mii lei)** (anexa nr.3)

Datorită sistemului informațional de ținere a lucrărilor de secretariat și circulație a corespondenței „E-Cancelarie” implementat de Direcție, care permite circulația electronică a corespondenței în cadrul instituției, monitorizarea respectării termenilor de examinare a acestora, identificarea documentelor, executorilor precum și rezultatul examinării, economisind timpul pentru ridicarea arhivelor pe suport de hârtie, pe parcursul anului au fost prelucrate **2747** documente de intrare-ieșire, ordine, dispoziții, decizii, fiind executate în termen 100% documente.

Realizări:

Implementarea sistemului informatic de ținere a lucrărilor de secretariat și circulație a corespondenței „E-Cancelarie”;

Ridicarea nivelului de prestare a serviciilor publice calitative și îmbunătățirea imaginii APL;

Transparența activității de recepționare a notificărilor privind inițierea activității de comerț;

Dezvoltarea capacității instituționale a Direcției întru promovarea și realizarea drepturilor cetățenilor precum și accesul la informația cu caracter public, procesul de luare a deciziilor, prestarea unor servicii

publice transparente și eficiente;

- Reducerea birocratiei, timpului și costului aferent procesului de depunere și procesare a notificărilor;

- Implementarea soluției de ghișeu unic în domeniul comerțului;

Dificultăți

- Neconcordanța prevederilor H.G. nr. 1236/2018 cu prevederile Legii nr. 231/2010.

Soluții

- Participare activă la modificarea/completarea actelor normative;
- Monitorizarea și actualizarea sistematică a informației utile pentru agenții economici plasată pe pagina WEB a Direcției;

II. Alimentația publică

În teritoriul municipiului Chișinău activează autorizat **2041** unități de alimentație publică, ce oferă consumatorilor **122463 locuri de servire** (anexa nr. 4);

- pe parcursul anului au fost supuse verificării și stabilirii tipizării unităților de alimentație publică 196 unități;

- au fost supuse verificării **241** terase de alimentație publică, iar pentru **158** din ele au fost expediate demersuri către preturile de sector în vederea întreprinderii măsurilor de stabilire a încălcărilor și

aplicarea sancțiunilor ce se impun către agenții economici care activează la terase de alimentație publică în lipsa notificărilor privind inițierea activității de comerț;

- din numărul total de unități de alimentație publică **1722** unități sunt de tip deschis, care oferă consumatorilor **92582 locuri de servire** (anexa nr. 5). - **157** unități de alimentație publică sunt amplasate în blocuri locative (anexa nr.6).

Alimentarea elevilor

În conformitate cu prevederile deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 25/4 din 29.12.2020 „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Chișinău pe anul 2021 în lectura a doua”, Hotărârea Comisiei Naționale de Sănătate publică nr. 26 din 21.08.2020 și ordinile Direcției generale, educație tineret și sport nr. 8 din 11.01.2021 „Cu privire la organizarea alimentației gratuite în instituțiile de învățământ preșcolar, primar și secundar din municipiul Chișinău pentru perioada ianuarie-mai 2021” și nr. 783 din 26.08.2021 „Cu privire la organizarea alimentației gratuite în instituțiile de învățământ preșcolar, primar și secundar din municipiul Chișinău pentru perioada septembrie-decembrie 2021”, începând cu data de **11.01.2021** ÎMAP din municipiul Chișinău au asigurat cu hrană caldă 107 cantine școlare, inclusiv 26 cantine din suburbii, cu micul dejun la preț de 13,65 lei pentru un copil - circa 26,5 mii elevi din clasele I-a – IV-a, și respectiv, 20% din numărul total de elevi din clasele I-a – IX-a din familiile defavorizate social primesc dejun și prânz gratuit la preț de 28,00 lei pentru fiecare - circa 3,1 mii elevi, conform listelor elevilor, întocmite de către Direcția generală, educație, tineret și sport și Direcțiile educație, tineret și sport din sectoare. La solicitare, contra plată, elevii sunt asigurați cu prânz la aceeași sumă – circa 4,0 mii elevi.

Concomitent, au **funcționat 71 bufete staționare și 33 mobile**, amenajate în incinta sălilor de servire sau în încăperi separate pe teritoriul instituțiilor de învățământ. La solicitare, contra plată, elevii au fost asigurați cu prânz la suma de 15,00 lei – circa 5,0 mii elevi.

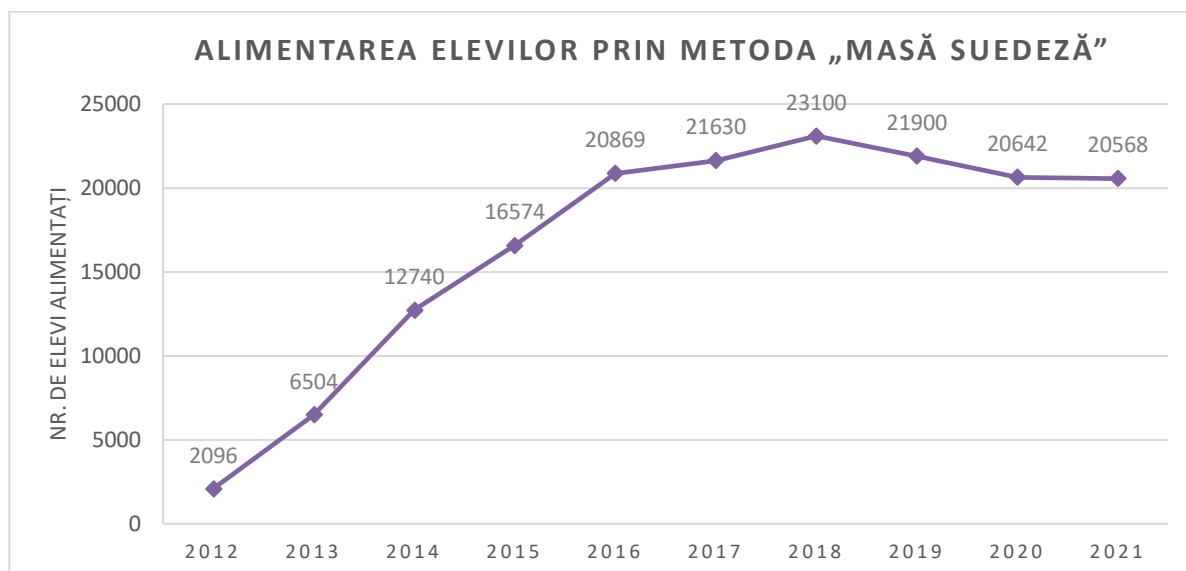

Totodată, circa 186 elevi, care au suferit de tuberculoză se alimentează gratis cu hrană caldă la dejun și prânz la preț de 28,00 lei pentru fiecare.

Continuă alimentarea elevilor prin metoda „meselor suedeze” în 61 cantine ale instituțiilor de învățământ preuniversitar din municipiul Chișinău, începând cu 11.09.2021. La starea zilei de **10.01.2022** prin metoda data se alimentează cu dejun circa **20,6 mii elevi** din I-IV la preț de 13,65 lei pentru un copil.

Alimentarea elevilor prin metoda „meselor suedeze”, continuă să fie organizată în cantinele instituțiilor de învățământ preuniversitar din municipiul Chișinău, începând cu 02.04.2012. (anexa nr.7).

Elevii se alimentează în: **107** cantine, **3** bufete cu hrană caldă, **77** bufete staționare, **33** bufete mobile. În total unitățile date dispun de **16898 locuri**, ceia ce constituie **81.6 %** de la normative.

Începând cu 11.01.2021 până la 21.12.2021 elevii au fost alimentați gratis în sumă de **66 652,4** mii lei. Din bugetul municipal cu destinație specială la starea zilei de 31.12.2021 au fost transferați **57 983,8** mii lei.

Totodată, în scopul întremării și odihnei de vară a elevilor în sezonul estival 2021 au activat **11** tabere cu sejur de zi, în care s-au alimentat de 3 ori pe zi în sumă de 40 lei zilnic **970** elevi.

Realizări în domeniul alimentației publice:

- Conlucrare sistematică cu administratorii ÎMAP-urilor:
 - a fost elaborat Caietul de sarcini privind achiziționarea serviciilor: Elaborarea studiului de fezabilitate în vederea modernizării/revizuirii modului de organizare și prestare a serviciilor de alimentație a copiilor în instituțiile preuniversitare din mun. Chișinău.
 - au fost convocate 4 ședințe de lucru cu managerii ÎMAP;
 - a fost sistematizată informația referitor la dotarea blocurilor alimentare din instituțiile de învățământ preuniversitar cu utilaj tehnologic necesar întru eficientizarea procesului de prestare a serviciilor de alimentație a elevilor;
 - la 17.02.2021 convocată ședința Grupului de lucru pentru monitorizarea procesului de prestare a serviciilor de alimentare a copiilor din instituțiile publice de învățământ preuniversitar
 - la 23.02.2021 au fost supuse verificării 9 blocuri alimentare;
 - a fost prezentată informația referitor la cheltuielile aferente serviciilor comunale, energiei electrice pentru blocurile alimentare din cadrul instituțiilor de învățământ;
 - a fost sistematizat într-un plan integrat Planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor de audit pentru ÎMAP „Adolescența”, „Bucuria-EL”, „Liceist” și „Râșcani-Șc”;
 - la 22.09.2021 a fost convocată ședința de lucru referitor la datoriile acumulate pe parcursul activității ÎMAP „Râșcani-ȘC” cu participarea dnei O. URSU, Viceprimar a mun. Chișinău, DAJ și administratorul întreprinderii vizate privind situația economico - financiară precară a întreprinderii și suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale acesteia;
 - participarea la 09.09.2021 și la 20.10.2021 în format online la seminarul internațional cu tematica „Strategia Regională Milan Urban Food Policy prezentată de orașele Kazan și Tel Aviv”.
 - participarea la 19.08.2021, 21.10.2021, 29.10.2021 și la 22.11.2021 în cadrul ședinței de lucru convocată de către viceprimarul de ramură referitor la organizarea rațională a procesului de alimentație a elevilor din instituțiile de învățământ preuniversitar din municipiul Chișinău cu prezența conducătorilor ÎMAP-urilor;
 - a fost sistematizată informația privind rapoartele lunare de activitate ale ÎMAP referitor la sumele serviciilor prestate, datoriile întreprinderilor, furnizorii care livrează produse alimentare și prețul de achiziționare a acestora, sortimentul bucatelor incluse în meniu;
 - au fost examinate demersuri ale ÎMAP „Râșcani-ȘC”, „Bucuria-EL”, „Adolescența” referitor la susținerea financiară în soluționarea problemelor cu care se confruntă ca rezultat al impactului cauzat de consecințele pandemiei COVID-19 și a situației economico-financiară precară, manifestată prin datorii care prezintă angajamentele întreprinderii față de furnizori pentru produsele alimentare,

inclusiv, materia primă utilizată în procesul de producere și înaintată notă informativă viceprimarilor de ramură.

- Efectuată analiza activității teraselor de alimentație publică amplasate pe teritoriul or. Chișinău, în special cele amplasate pe teren municipal fără relații funciare, în vederea identificării comercianților care practică activitate ilicită, ceea ce a contribuit la majorarea mijloacelor financiare în bugetul municipal.

III. Activitatea piețelor și unităților de prestări servicii

3.1. Activitatea piețelor

La momentul actual în or. Chișinău activează autorizat 37 piețe comerciale, inclusiv:

- 17 piețe mixte;
- 8 piețe de mărfuri nealimentare;
- 6 piețe de comercializare a florilor;
- 4 piețe de comercializare a automobilelor și pieselor de schimb;
- 1 piață de păsări și animale de companie;
- 1 piață de mărfuri second-hand.

În anul **2021** pe teritoriul piețelor au inițiat activități în comerț circa **750** unități de comerț staționare, inclusiv circa **30** unități de prestări servicii.

În conformitate cu planul de activitate al Direcției, pe perioada de referință a fost monitorizată respectarea Regulilor de comerț în piețe de către comercianți și, la parvenirea petițiilor efectuate verificări tematiche; referitor la datele indicate în notificările privind inițierea activității de comerț (prestări servicii), corespunderea tipului unităților comerciale etc. Acordat agenților economici ajutor metodic, consultativ în domeniul legislației și actelor normative în vigoare. Totodată, a fost verificată organizarea comerțului cu mărfuri alimentare și nealimentare, de uz personal folosite, prestarea serviciilor în teritoriul piețelor; asigurarea informării prin surse de informare locale a vânzătorilor și consumatorilor referitor la Regulile de comerț în piețe, a mărfurilor interzise pentru comercializare, neadmiterii comerțului de la sol și de la mână etc. Astfel, pe parcursul anului au fost:

- supuse verificării în comun cu colaboratorii Preturii sectorului Râșcani piețele S.A. „Interautotrans”, S.R.L. „Sticlămont”, S.R.L. „Diron”, S.R.L. „Extremum”, și piețele din sectorul Botanica – S.R.L. „Pechera”, S.R.L. „Dione”, Î.I. „Vasile Panov”, S.R.L. „Sandex-Tehno”, în vederea stabilirii agenților economici de pe teritoriul pieței care activează ilegal, nefiind depusă notificarea privind inițierea activității de comerț;

- convocată la **01.06.2021** ședința de lucru în cadrul Direcției cu participarea directorilor piețelor S.R.L. „Pechera” din str. Independenței, 26/2, Î.I. „Vasile Panov”, bd. Cuza-Vodă, 28/1, și S.R.L. „Dioni”, str. Independenței, 15/2 din sectorul Botanica în vederea înlăturării neconformităților stabilite în urma verificărilor de comun cu specialiștii Preturii s. Botanica;

- înaintat demers către Pretura s. Botanica în vederea întreprinderii măsurilor de stabilire a încălcărilor și aplicarea sancțiunilor ce se impun către agenții economici care activează pe teritoriul pieței S.R.L. „Dioni”, din str. Independenței,15/2 nefiind depusă notificarea privind inițierea activității de comerț;

- examinat proiectul Regulamentului-tip al pieții agro-alimentare „Solotrans Agro” din Calea Basarabiei, 8 și înaintate propuneri referitor la modificarea acestuia;

- expediat către **23 piețe mixte și de flori** demersul Direcției referitor la comercializarea ilegală în piețe a plantelor efemere incluse în cartea Roșie a RM ;

- monitorizarea situației în cadrul a 100% piețe. Expediate **37 demersuri administratorilor** piețelor în vederea revizuirii contractelor de arendă și prezentării trimestriale a informației actualizate. **Exclude din Registrul de evidență circa 900 unități comerciale inactive;**

- actualizată informația referitor la dislocarea locurilor de comerț ocupate și libere în piețele comerciale din teritoriul municipiului Chișinău;

- înaintat demers către Direcția de poliție Chișinău în vederea aplicării măsurilor ce se impun către comercianții care practică activitate comercială ilegală pe teritoriul adiacent Î.M. „Piața Centrală”;

•examinat demersul DGAURF funciare în privința posibilității prelungirii relațiilor funciare a terenului din str. Independenței, 26/2, în scopul exploatării pieței mixte, provizoriu de către S.R.L. „Pechera”.

Pe parcursul anului s-a **monitorizat procesul de reorganizare a pieței a Î.M. „Piața Centrală”**:

•la 02.06.2021 a fost convocată ședința cu participarea factorilor de decizie din cadrul Direcției și a Î.M. „Piața Centrală” cu referire la realizarea procesului de reorganizare.

•s-a conlucrat cu administrația Î.M. „Piața Centrală” în vederea acumulării informațiilor privind evoluția procesului de modernizare pe etape a Pieții Centrale pe sectoare și acordarea ajutorului consultativ în vederea soluționării diverselor probleme pe domeniul dat, și anume:

- **sectorul „Fructe”**- proiect de decizie cu privire la aprobarea cheltuielilor conform divizului de cheltuieli în proces de examinare la CMC (demararea lucrărilor de construcție preconizată pentru anul 2023);

- **sectorul „Angro”** -100% realizat lucrări de proiectare (proiect la etapa de verificare și coordonare);

- **sectorul „Meșteșugăresc”**- lucrări de proiectare suspendate până la examinarea proiectului de decizie ”Cu privire la operarea unor modificări în (Anexa nr.4 și nr.6) din decizia nr.14/2 din 11 august 2020 „Cu privire la aprobarea conceptului de modernizare a Î.M. „Piața Centrală”;

- reparație parțială a blocurilor din 10 gherete;

- **pavilionul (Pește)** în sectorul rădăcinoase - lucrări de proiectare realizate la nivel de 25 %;

- **ograda gospodărească** -100% realizat lucrări de proiectare pentru reamenajarea (proiect la etapa de verificarea și coordonare);

•au fost aprobate prin decizia Fondatorului (CMC) cheltuielile de amenajare a Pieței din str. Cărbunari, 9. A fost finalizată procedura de achiziții pentru amenajare și este la etapa semnării contractului;

•la 22.11.2021 Î.M ”Piața Centrală” a înaintat în adresa DGAURF cerere privind modificarea deciziei 3/31-20 din 02.04.2013 „Cu privire la stabilirea relațiilor funciare de arendă asupra lotului de pământ din str. Cărbunari 9”;

•la 29.11.2021 au fost analizate propunerile privind implementarea sistemelor electronice de evidență On-line a proceselor operaționale aferent activității Î.M ”Piața Centrală”;

•**baza tehnico-materială** - procurarea utilajelor pentru simplificarea procesului de dezinfectare a teritoriului, echipamentului tehnic și vestimentației pentru salariați;

•lucrări de modernizare a sistemului de supraveghere video prin instalarea a 64 de dispozitive noi, lucrările au fost realizate la 100 %, fiind dat în exploatare;

Până la 31.12.21 nu a fost instituit **Consiliul de administrație** în cadrul Î.M ”Piața Centrală”, ceea ce nu permite realizarea operativă a sarcinilor și obiectivelor din planul de acțiuni conform Conceptului de modernizare a Î.M ”Piața Centrală” aprobat prin Decizia CMC nr.14/2 din 11.08.2020.

3.2 Unitățile de prestări servicii

La sfârșitul anului 2021, în or. Chișinău activează peste **6920** întreprinderi de prestări servicii, numărul lor fiind permanent în creștere, respectiv:

Anii	01.01.06	01.01.07	01.01.08	01.01.09	01.01.10	01.01.11	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.01.18	01.01.19	01.01.20	01.01.21	01.01.22
Nr. unităților de prestare a serviciilor	1970	2166	2200	2400	2586	2820	3000	3000	3150	3493	3836	4763	5836	6052	6400	6716	6920

În anul de referință au inițiat activitatea **1090** întreprinderi în sfera prestării serviciilor.

Dinamica dezvoltării și structura rețelei de unități de prestări servicii din mun. Chișinău

Tipurile de unități și serviciile prestate	Anii								
	2010	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Case de deservire socială	5	3	1	-	-		-		-
<u>Servicii de reparație</u> (ateliere de reparație a îmbrăcăminte, încălțăminte, obiectelor de uz casnic etc.)	986	999	1248	1293	1277	2537	(769+1429 patent) Total - 2198	6522696 patent Total 3348	4273308 patent Total 3735
<u>Servicii de înfrumusețare și întreținere corporală</u> (saloane cosmetice, cabinete cosmetice, frizerii, saune, băi publice etc.)	562	682	702	758	1349	868	1943	838	875
<u>Servicii de reabilitare și agrement</u> (centre de reabilitare și agrement, cluburi sportive, săli de antrenamente, săli de biliard și bowling etc.)	124	300	317	188	225	229	161	278	215
<u>Servicii de întreținere a automobilelor</u> (centre și stații de asistență tehnică a automobilelor, ateliere auto, spălătorii auto, vulcanizări etc.)	516	544	565	611	821	858	942	1108	1019
<u>Servicii voiaj</u> (servicii hoteliere, pensiuni turistice, agenții turistice, campinguri)	-	-	-	-	312	383	111	404	420
<u>Alte servicii (recepția comenzilor a curățătorilor, închirierea automobilelor, închirierea vestimentației, servicii xeroxare și laminare, secretariat și traduceri, internet-cafe, unități de vânzare a biletelor, servicii de curățenie, servicii ale agențiilor imobiliare etc.)</u>	207	480	516	1546	1852	1177	1044	740	656
Total	2820	3490	3836	4763	5836	6052	6399	6716	6920

3.3. Probleme în domeniul reglementării activității întreprinderilor de prestări servicii:

- Cadru legal învechit, unica Hotărâre de Guvern nr. 147 din 12.03.1996 ”Cu privire la aprobarea Regulilor deservirii sociale a populației”, este depășită moral și în timp.

Soluții:

- Având în vedere importanța domeniului prestării de servicii populației, este necesară elaborarea și adoptarea unei LEGI și, respectiv, altor acte regulatorii pentru domeniul dat (Reguli specifice de prestare a serviciilor comerciale, Nomenclatorul-tip al unităților de prestare a serviciilor etc.);
- Este necesar de adus serviciile mai aproape de cetățeni prin deschiderea în sectoare mai aglomerate a caselor de deservire socială care să presteze o gamă largă de servicii de primă necesitate (frizerii, ateliere de croitorie, reparații a îmbrăcăminte și încălțăminte, obiectelor de uz casnic etc.), de exclus astfel serviciile prestate în gherete unde lipsesc condiții elementare pentru consumatori. Totodată, de rând cu dezvoltarea și modernizarea rețelei de comerț retail, un criteriu important pentru dezvoltarea domeniului de prestări servicii ar fi amplasarea acestor unități la parterul Centrelor Comerciale, supermarketurilor etc.;
- Studierea și implementarea practicilor țărilor europene.

IV. Reglementarea activității unităților comerciale și protecția consumatorilor

Pe parcursul anului 2021, au fost examinate **2132 petiții**, demersuri, cereri referitor la soluționarea diferitor probleme, precum și prezentarea de informații în conformitate cu prevederile cadrului legal.

Întru examinarea petițiilor și demersurilor parvenite, pe parcursul anului de referință au fost supuse controlului **126 unități comerciale** privind respectarea legislației în vigoare. În baza controalelor efectuate au fost examinate

materialele în cadrul a **21 ședințe ale Consiliului Direcției**, prin deciziile căror au fost:

- avertizați **92** conducători de întreprinderi;
- pentru **3** UC a fost limitat programul de lucru;
- înaintate note informative către PMC și răspuns solicitanților;
- înaintate demersuri în vederea întreprinderii măsurilor după competență către preturile sectoarelor, Inspekția pentru protecția mediului Chișinău, Direcția generală administrare fiscală a mun. Chișinău;
- efectuate 3 verificări repetate;
- inițiată procedura de suspendare a activității pentru cafeneaua cu terasă a S.R.L. „Live Music” din str. N. Dimo, 32.

Conform Regulamentului cu privire la modul de înregistrare a Registrului de reclamații, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1141 din 04.10.2006, pe parcursul anului 2021 au fost **înregistrate 2020 Registre de reclamații**.

În perioada anului 2021, au fost acordare peste **4800** consultații agenților economici și persoanelor fizice referitor la explicarea legislației în vigoare privind reglementarea activității comerciale, calitatea mărfurilor, termenele de valabilitate a acestora, protecția drepturilor consumatorilor, Regulilor specifice de desfășurare a comerțului cu amănuntul.

Direcția a asigurat recepționarea notificărilor de la comercianții care au deservit populației în cadrul târgurilor, iarmaroacelor, manifestărilor cultural-artistice și altor evenimente similare organizate pe teritoriul or. Chișinău.

Astfel, în baza a **8 dispoziții** ale Primarului General/ viceprimarului de ramură și 11 demersuri ale organizatorilor au fost eliberate **160 înștiințări de recepționare a notificărilor, 7 autorizații de funcționare și 30 permise de acces**, pentru desfășurarea activității de comerț cu produse de patiserie, cofetărie, băuturi răcoritoare și fierbinți, articole meșteșugărești, produse apicole, etc.

Realizări în domeniul reglementării activității unităților de comerț.

- Reactualizat și aprobat în redacție nouă prin decizia CMC nr. 15/14 din 29.12.2021 Regulamentul de comerț local al municipiului Chișinău.

- Operate, prin decizia CMC nr. 5/5 din 15.07.2021, modificări la decizie decizia CMC nr. 17/6 din 01.10.2020 cu privire la aprobarea Regulamentului de desfășurare a licitației cu strigare pentru obținerea dreptului de a încheia un contract privind amplasarea unității de comerț ambulant stradal pe teritoriul mun. Chișinău.

- **Aprobate 106 scheme de amplasament** prestabilite în vederea expunerii la licitațiile pentru obținerea dreptului de a încheia un contract privind amplasarea unității de comerț ambulant stradal pe teritoriul mun. Chișinău (comercializarea presei periodice, florilor, băuturilor răcoritoare și fierbinți, terase de alimentație publică).

- Optimizarea numărului de gherete pe străzile or. Chișinău. Astfel, pe parcursul anului 2021, de către subdiviziunile specializate ale APL au fost evacuate de pe străzile orașului 559 gherete.

- **Elaborat și aprobat prin dispoziția nr. 293-d din 03.06.2021, Calendarului - cadru al evenimentelor cultural - artistice, târgurilor și iarmaroacelor pentru anul 2021.** Astfel, în conformitate cu prevederile calendarului nominalizat de către preturile de sector au fost organizate, inclusiv:

- Târg de măștișoare și flori de grădină;
- Târg cu produse pascale;
- Târg agroalimentar de produse ecologice și artizanale;
- Târguri cu fructe și legume;
- Târgul pomușoarelor;
- Târgul de Florii;
- Târg apicol;
- Iarmaroace cu articole meșteșugărește și Hand – made;
- Târgul pomilor de Crăciun.

Dificultăți

• Se majorează numărul de petiții, privind incomoditățile create locatarilor în urma activității magazinelor alimentare amplasate în blocurile locative, prin sporirea nivelului zgomotului generat de camerele frigorifice pentru păstrarea mărfurilor, sistemele de ventilare și condiționare a aerului.

Desfășurarea licitațiilor cu strigare pentru obținerea dreptului de a încheia un contract privind amplasarea unității de comerț ambulant stradal pe teritoriul mun. Chișinău.

În perioada de referință au fost organizate și desfășurate 7 licitații cu strigare pentru obținerea dreptului de a încheia un contract privind amplasarea unității de comerț ambulant stradal pe teritoriul mun.

Chișinău, în cadrul cărora au fost adjudecate agenților economici **50 de loturi agenților economici contra sumei totale de 48 124 422,50 lei.**

Totodată, la starea zilei de 30.12.2021, în bugetul municipal Chișinău au fost încasați 58 028 195,02 lei, inclusiv **41 759 354,92 lei încasați în perioada anului 2021.**

V. Activitatea în domeniul protecției sociale a categoriilor social-dezavantajate

Întru executarea deciziei Primăriei municipiului Chișinău nr. 27/1 din 03.12.98 «Cu privire la Programul municipal de protecție socială a categoriilor social dezavantajate și de combatere a sărăciei», Direcția întreprinde măsuri în vederea protecției categoriilor de populație social

vulnerabile afectate cel mai grav de consecințele situației social economice din țară, susținerii familiilor numeroase, pensionarilor, invalizilor.

Astfel, prin intermediul Întreprinderii municipale «Binefăcătorul» din str. Sfatul Țării, 14, la prețuri simbolice (până la 10 lei) se recepționează îmbrăcăminte și încălțăminte, care ulterior se distribuie persoanelor nevoiașe. Pe parcursul anului 2021 au fost deservite cu îmbrăcăminte la prețuri simbolice - **951 persoane**, în sumă de – **28,8 mii lei**. În magazin funcționează și o secție în care se comercializează mărfuri de primă necesitate, fără aplicarea adaosului comercial, prin intermediul căreia au fost realizate mărfuri însoțitoare în sumă de – **203,0 mii lei**. Fondul de binefacere a constituit în anul 2021 – **2,74 mii lei**, care a fost transferat Serviciului Social „Casa Comunitară.

VI. Participarea la elaborarea cadrului legislativ

Direcția, în numele Primăriei municipiului Chișinău, a examinat și înaintat propuneri:

- **privind completarea și modificarea cadrului legal în domeniul comerțului în vigoare:**

• Demers nr. 09-11/02-1003 din 31.03.2021 către SMIP pentru sistematizare, referitor la modificarea :

Codului Contravențional (art. 273 alin. 9);

Codului Fiscal (cap. 102 art. 696);

Legii nr. 231/2010;

Legii nr. 1100/2000;

Legii nr. 57/2006;

HG nr. 1209/2007;

HG nr. 517/1996;

HG nr. 147/1996.

- Înaintat demers către Comisia Parlamentară „Comisia Juridică, Numiri și Imunități” și Ministerul Agriculturii,

Dezvoltării Regionale și Mediului Referitor la interpretarea anumitor prevederi ale Legii „Viei și Vinului” nr. 57/2006 și Legii nr. 1100/2000 „Cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și producției alcoolice”.

• Demers nr. COL-4725/3/21 din 12.08.2021 cu privire la încadrarea în cadrul legal a activității comerciale desfășurată de către artiștii plastici;

• Nr.02-107/1173 din 25.11.2021 propuneri la majorarea normelor financiare alocate per elev pentru alimentație.

VII. Asigurarea dezvoltării competențelor profesionale ale funcționarilor Direcției

Pentru asigurarea dezvoltării competențelor profesionale ale funcționarilor Direcției au fost desfășurate instruirii profesionale reieșind din necesitățile de instruire a angajaților:

Instruire externă:

Cadrul normativ și instituțional privind avertizorii de integritate – 4,5 ore;

Instruire internă:

Evaluarea riscurilor de îmbolnăvire și accidentare profesională la locul de muncă, birou, teren – 2 ore;

Regimul juridic al cadourilor – 2 ore

Autoinstruiri.

VII. Obiective principale pentru anul 2022

Obiectivele ce determină activitatea Direcției pentru anul 2022 sunt:

- 1. Crearea mediului administrativ stabil și prestarea serviciilor publice de calitate** prin asigurarea accesului cetățenilor la informațiile de interes public, actualizarea Ghidului comerciantului conform modificărilor legislației.
- 2. Interconectarea sistemului informatic** al Primăriei mun. Chișinău cu Sistemul Informatic Automatizat de gestionare și Eliberare a Actelor Permisive (SIA GIAP) gestionat de AGE, prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect.
- 3. Aprobarea documentelor strategice**, inclusiv elaborarea Conceptului Strategiei de dezvoltare a comerțului interior al municipiului Chișinău „Comerț - 2030”;
- 4. Realizarea Conceptului de desfășurare a comerțului ambulant stradal în or. Chișinău** și asigurarea executării planului de implementare a acestuia prin continuarea desfășurării licitațiilor cu strigare pentru obținerea dreptului de amplasare a UCA pe teritoriul orașului Chișinău.
- 5. Elaborarea și aprobarea Calendarului - cadru al evenimentelor cultural - artistice, târgurilor și iarmaroacelor pentru anul 2022.**
- 6. Participarea la elaborarea cadrului legislativ**, prin examinarea proiectelor actelor legislative și normative parvenite la Primăria mun. Chișinău și înaintarea propunerilor de completare sau modificare a proiectelor actelor legislative;
- 7. Asigurarea implementării politicii de stat în domeniul comerțului intern în municipiul Chișinău** prin:
 - Recepționarea notificărilor privind inițierea activității de comerț, ținerea la zi și actualizarea Registrului rețelei de comerț a municipiului Chișinău;
 - Verificarea datelor indicate în notificările privind inițierea activității de comerț și corespunderea unităților comerciale tipului, specificul și inscripțiile de pe firma unității;
 - Monitorizarea organizării procesului comercial în piețele din mun. Chișinău;
 - Monitorizarea procesului de organizare a alimentației elevilor în cadrul rețelei cantinelor școlarești, studențești și persoanelor social-dezavantajate.

Șef al Direcției comerț, prestări servicii și
alimentație publică

Valentina CONSTANTINOV